

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3622201159
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2022:3622201159.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa R. P.S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcu u matky, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom E.F. Y. XXX a J. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, o zvýšenie výživného a o udelenie súhlasu s podaním návrhu na zmenu priezviska maloletej na návrh matky, takto

rozhodol:

I. Súd s c h v a ľ u j e túto rodičovskú dohodu:

Rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 20.11.2015 č.k. 1P/103/2014-273 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.04.2016 č.k. 5CoP/19/2016-317 sa v časti o úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletej mení tak, že s účinnosťou od 31.08.2022 sa zvyšuje vyživovacia povinnosť otca k maloletej zo sumy 150 € mesačne na sumu 200 € mesačne.

V ostatných častiach ostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 20.11.2015 č.k. 1P/103/2014-273 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.04.2016 č.k. 5CoP/19/2016-317 nezmenený.

Zročné zvýšené výživné za obdobie od 31.08.2022 do 26.10.2022 vo výške 75 € je otec povinný zaplatiť maloletej k rukám jej matky do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Súd u d e ľ u j e za otca maloletej J. L., nar. XX.XX.XXXX s ú h l a s s podaním návrhu na zmenu priezviska maloletej z pôvodného priezviska P.Á. na nové priezvisko J..

o d ô v o d n e n i e :

(1) Navrhovateľka - matka maloletej sa podaným návrhom domáha zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú a udelenia súhlasu za otca s podaním návrhu na zmenu priezviska maloletej.

(2) Návrh odôvodnila v podstate tým, že sa zhoršili pomery maloletej, ktorá dospieva a má väčšie potreby, dochádza denne do školy autobusom. Matka je dlhodobo práceneschopná, má podanú žiadosť o invalidný dôchodok. Maloletá navštevuje kardiologickú ambulanciu a často máva zlomeniny. Raz ročne chodí na alergológiu. Má oslabenú imunitu, astmu a alergie. Počas pandémie mali trikrát Covid. Otec maloletú nekontaktuje, pokiaľ ho nekontaktuje ona. Matke pomáhajú jej rodičia. Jej príjem je výživné 150 €, prídavky 30 €, výrobný bonus 130 €. Cestovné do školy je 49,80 € (mesačne). Maloletá má výdavky na lieky 35 €, matka 25 €. Matka prispieva rodičom 50 €, platí sebe za telefón 25 €, maloletej 20 €, platí krúžky 30 €. Svoj príjem vyčíslila na 310 € a výdavky na 234,80 €. Návrh v časti týkajúcej sa priezviska maloletej odôvodnila tým, že so svojím priateľom J. J. chce matka uzavrieť 1.4.2023 manželstvo. Maloletú spoločne vychovávajú od jej dvoch rokov, majú spolu pekný vzťah, maloletá ho volá „tatino“. K biologickému otcovi nemá citové puto, oslovuje ho priezviskom. Od jej narodenia nemal

snahu vytvoriť si s ňou vzťah otca a dcéry. Maloletá k nemu nechce chodiť sama, nemá k nemu dôveru a nepozná nikoho z jeho rodiny, jeho matku videla dvakrát. Nejavia záujem získať si jej dôveru a náklonnosť. Otec nemá snahu riešiť zmenu priezviska. Maloletá nosí priezvisko matky. Matka chce, aby všetci mali jedno priezvisko - J. - J..

(3) K návrhu pripojila žiadosť o zmenu priezviska pre maloleté dieťa vrátane listiny so súhlasom manžela k zmene mena/priezviska maloletého dieťaťa, potvrdenie o nemocenských dávkach, záznam o pracovnom úraze, rodný list a prvú stranu žiadosti o uzavretie manželstva.

(4) Súd maloletej ustanovil opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske a nariadil pojednávanie na 26.10.2022. Predvolal naň matku, otca a ustanoveného opatrovníka. Otcovi a opatrovníkovi súd doručil návrh na začatie konania s prílohami a umožnil im vyjadriť sa k nemu.

(5) Otec vo svojom písomnom vyjadrení uviedol nesúhlas so zvýšením výživného v takom rozsahu, ako navrhla matka (na 250 € mesačne). Poukázal na svoj príjem a na svoje nevyhnutné výdavky. Podľa vlastného vyjadrenia má náklady za cestu do zamestnania 80 €, za elektrinu 77,50 € každý druhý mesiac, platí výživné 150 €, za telefón 30 €. Náklady na domácnosť má 337,50 €. Pomimo si neprivyrába. Zarobí od 597 do 644 €. Nemá problém so zmenou priezviska maloletej, ale až keď sa matka vydá za J. J.. On sa stará o svoju matku, ktorá je tiež chorá a má 85 rokov. Občas prispieva aj nad rámec výživného. Pripojil prehľad príspevkov nad rámec vyživovacej povinnosti za obdobie od roku 2018 do roku 2022.

(6) K vyjadreniu pripojil aj čestné vyhlásenie o osobách žijúcich v spoločnej domácnosti.

(7) Súd jeho vyjadrenie doručil matke a ustanovenému opatrovníkovi a umožnil im vyjadriť sa k nemu. Matka svoje právo využila a v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 21.10.2022 k vyjadreniu otca uviedla, že pracuje aj ako šofér. Uviedla, že dcére nekúpil značkové topánky a kozmetiku, nie je pravda, že bola s nimi na pohotovosti jeho matka. Poukázala na to, že dcére prispeje, až keď si „vyžobruť“. Poukázala na jeho správanie voči dcére, na to, že počas stretnutia s ňou jej neurobí iný program ako že ju berie na pizzu. Poukázala na to, že jej kúpil monitor bez kábla. Maloletej píše, len keď sa mu sama pripomenie, sám od seba sa neozýva.

(8) Na pojednávaní dňa 26.10.2022 navrhli obaja rodičia schváliť svoju rodičovskú dohodu o vyživovacej povinnosti na maloletú (tak, ako je obsiahnutá vo výroku I. tohto rozsudku). Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi podľa § 204 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a vypočul rodičov maloletej. Okrem toho oboznámil aj písomnú repliku matky maloletej, ktorú pre krátkosť času od jej doručenia po pojednávanie nebolo možné doručiť ostatným účastníkom. Z vykonaných dôkazov zistil nasledujúci skutkový stav:

(9) Zo žiadosti o zmenu priezviska na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 3 vyplýva, že matka maloletej má v úmysle požiadať o zmenu jej priezviska z pôvodného P. na nové J.. Otec maloletej súhlas so zmenou priezviska nedal.

(10) Podľa potvrdenia o nemocenských dávkach na č.l. 5 matka bola nemocensky poistená od 20.07.2020 do 05.09.2021 a od 01.10.2021 do vydania potvrdenia u zamestnávateľa E. Z. K. R. R..K..S..

(11) Zo záznamu o pracovnom úraze na č.l. 6 vyplýva, že matka utrpela dňa 04.09.2020 u svojho zamestnávateľa pracovný úraz.

(12) Z rodného listu na č.l. 7 vyplýva, že maloletá sa narodila dňa XX.XX.XXXX, jej rodičmi sú J. L. a E. P..

(13) Podľa žiadosti o uzavretie manželstva na č.l. 8 matka maloletej mieni uzavrieť manželstvo s J. J..

(14) Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni na č.l. 13 súd zistil, že matka maloletej je od 20.07.2020 evidovaná ako zamestnanec u zamestnávateľa E. Z. K. R. R..K..S..

(15) Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni na č.l. 15 súd zistil, že otec maloletej je zamestnaný u zamestnávateľa C. M. R..K..S.. L. X. L., a to od 01.10.2021. Od 04.05.2015 do 30.09.2021 bol zamestnaný u zamestnávateľa Z. M. C. M. L. X. L..

(16) Podľa odpovede Sociálnej poisťovne na č.l. 28 zo dňa 27.09.2022 matka maloletej nie je poberateľka dávok dôchodkového poistenia, nemocenských dávok, dávok úrazového poistenia, dávok v nezamestnanosti a dávok garančného poistenia vyplácaných Sociálnou poisťovňou.

(17) Z oznámenia o zárobku na č.l. 33 súd zistil, že otec maloletej mal u svojho zamestnávateľa s odhliadnutím od mesiaca, v ktorom mal nulový príjem, čistý priemerný mesačný príjem vo výške 568,16 €. Zamestnaný je ako automechanik, jeho pracovná morálka je primeraná. Nepoberá daňový bonus ani neevidujú žiadne exekúcie.

(18) Podľa odpovede zamestnávateľa matky na č.l. 36 nevedia poskytnúť informácie o jej pracovnej morálke, pretože je od 07.09.2020 práceneschopná.

(19) Zo mzdových listov na č.l. 37 až 42 vyplýva, že matka mala u svojho zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem (odhliadnuc od mesiaca, v ktorom žiaden príjem nedosiahla) vo výške 226,10 €.

(20) Podľa čestného vyhlásenia na č.l. 51 otec maloletej býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou.

- (21) Podľa čestného vyhlásenia na č.l. 53 matka býva v spoločnej domácnosti s maloletou v byte v J., ktorý jej poskytol za prevádzkové náklady člen rodiny. Keďže maloletá dospieva, potrebuje súkromie a má aj lepšie spojenie do školy.
- (22) Zo správy z diagnostického vyšetrenia a zo psychologického vyšetrenia na č.l. 55 vyplýva, že maloletá je sledovaná psychológom. Jej intelektové schopnosti sa nachádzajú v hraničnom pásme. S partnerom matky má maloletá pekný vzťah.
- (23) Cestovné lístky na č.l. 56 preukazujú výšku cestovného autobusom z J. do L., ktoré je pre žiaka vo výške 0,73 € za jednu cestu.
- (24) Z lekárskeho správ na č.l. 57 až 59 vyplýva, že maloletá utrpela 22.09.2022 pomliaždenie hrudníka na telesnej výchove. Dňa 31.03.2022 utrpela na telesnej výchove podvrtnutie členka.
- (25) Z potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa na č.l. 60 vyplýva, že matka poberá prídavok na dieťa vo výške 30 € mesačne.
- (26) Podľa potvrdenia o poberaní nemocenského na č.l. 61 a 62 poberala matka maloletej od 17.09.2020 do 18.06.2021 nemocenské. Jej pracovná neschopnosť naďalej trvá. Nemocenské bolo vyplatené spolu v sume 624,50 € (za 10 mesiacov).
- (27) Z faktúry a pokladničného dokladu na č.l. 63 vyplýva, že matka kupovala maloletej školské potreby za 100,78 € a dňa 03.10.2022 urobila do domácnosti nákup za 79,51 €.
- (28) Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na č.l. 70 je maloletá v súčasnosti žiačkou X. ročníka základnej školy v L.. Má prideleného osobného asistenta a individuálny plán výučby. Pravidelne navštevuje psychologickú ambulanciu, ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Kretíková. Pri rozhovore s maloletá táto uviedla, že o podanom návrhu je informovaná. Priateľa svojej matky od štyroch rokov volá „tatino“. Chcela by mať priezvisko ako on, lebo mamina sa tak bude volať, keď sa zoberú. Biologického otca volá „L.“, nevie prečo. Starých rodičov z otcovej strany nepozná, starú matku videla len raz. S otcom sa bojí byť sama, na stretnutia chodí len v prítomnosti matky. Otec mal priateľku, ktorá jej ublížila. Teraz už má novú priateľku, ale maloletá ju nepozná. Má už nacvičený podpis, ak by sa jej zmenilo priezvisko. Veľmi by to chcela a teší sa na to. Preberala to aj s kamarátkou v škole, ktorá jej povedala, že to bude super. Matka maloletej je zamestnaná u zamestnávateľa E. Z. K. Y. X., ale viac ako rok je práceneschopná. Spolu s maloletou a svojim partnerom býva v X-izbovom byte, kde sa nepodieľa na nákladoch za bývanie a má ho požičaný od príbuznej. Už 6 rokov spláca osobný bankrot. S dcérou sa otec nestretáva, lebo v týždni pracuje a cez víkendy uprednostňuje priateľku. Maloletá sa ho dožaduje, píše mu, snaží sa mu dovolať, žiada, aby prišiel, ale otec to údajne ignoruje. Dieťa o návrhu vie, matkinho priateľa má rado, volá ho „tatino“. Otec maloletej je zamestnaný u zamestnávateľa C. M. L. X. L..
- (29) Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. X. L. na čl. 72 vyplýva, že otec maloletej býva so svojou matkou v X-izbovom rodinnom dome vo vlastníctve matky. Jeho matka je na starobnom dôchodku. Pracuje vo firme C. M. L. X. L. ako automechanik v jednozmennej prevádzke, dosahuje príjem od 521 € do 644 € mesačne. Uviedol náklady za elektrinu 77,50 € každý druhý mesiac, na drevo na zimu 300 € ročne, cestovné do práce 80 € mesačne, mobil 30 € mesačne, hygienické potreby a drogeriu 20 € mesačne. Má len jednu vyživovaciu povinnosť, výživné platí pravidelne. Prispieva aj nad rámec vyživovacej povinnosti, kúpil tenisky, obuv, oblečenie, školské potreby, prispieva na lieky a poskytuje vreckové. S maloletou sa kontaktuje podľa vlastného vyjadrenia osobne aj telefonicky, naposledy bol 06.10.2022 s maloletou kúpiť mikinu. Súhlasí so zvýšením výživného na sumu 180 € mesačne. Súhlasí so zmenou priezviska maloletej, ale až keď matka maloletej uzavrie manželstvo.
- (30) Z lustrácií nehnuteľností otca na č.l. 77 až 81 vyplýva, že je spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností v katastrálnom území X., a to pozemkov aj stavieb (dom súpisné číslo XX v podiele X/XX, dom súpisné číslo XX v podiele X/XX).
- (31) Z lustráciou nehnuteľností matky na č.l. 82 vyplýva, že nie je evidovaná ako vlastníčka nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky.
- (32) Podľa elektronickej komunikácie s otcom predloženej matkou na pojednávaní (č.l. 84 až 91) spolu s matkou a maloletou elektronicky komunikujú, z komunikácie nevyplývajú žiadne závažné skutočnosti podstatné pre rozhodnutie v tomto konaní okrem tej skutočnosti, že otec akceptoval žiadosť matky o príspevok na lieky pre maloletú a že maloletá sa pokúšala o stretnutie s otcom.
- (33) Fotografia monitora predložená matkou na pojednávaní (č.l. 92) nepreukazuje žiadne podstatné skutočnosti dôležité pre rozhodnutie vo veci samej.
- (34) Z podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1P/103/2014, najmä z rozsudku na č.l. 273 a z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne na č.l. 317 vyplýva, že o vyživovacej povinnosti otca k maloletej bolo naposledy rozhodované citovanými rozhodnutiami tak, že otec bol zaviazaný platením výživného v sume 150 € mesačne splatnej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.09.2014. Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku o výživnom

dňa 06.06.2016. Z odôvodnenia rozhodnutí vyplýva, že v tom čase mal otec maloletej pravidelný čistý mesačný príjem vo výške 415 € a príležitostné príjmy. Privyrábala si predajom áut alebo ich častí na internete. Bol vlastníkom viacerých motorových vozidiel. Žil v X-izbovom rodinnom dome so svojou matkou, na chod domácnosti prispieval platbami za elektrinu vo výške 70 € každý druhý mesiac a nákupom dreva v sume 350 €. Platil si mobilný telefón v sume 30 € mesačne a cestovné do práce podľa vlastného vyjadrenia 100 € mesačne. Platil poistné za motorové vozidlo 30 € štvrťročne. Matka maloletej bola zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti s príjmom približne 100 € mesačne. Poberala prídavok na dieťa 23,52 € mesačne a rodičovský príspevok 203,20 € mesačne. Mala pravidelné výdavky na lieky pre maloletú približne 90 € mesačne a výdavky na cestovné do zdravotníckych zariadení, ako aj výdavky v súvislosti s predškolským zariadením, ktoré maloletá navštevovala. Za pobyt v materskej škole platila približne 24 € mesačne, za tanečnú krúžok 10 € mesačne, za angličtinu 10 € mesačne. Mala aj výdavok na nákup okuliarov 80 €. Bývala u svojich rodičov. Svoje náklady vyčíslila na 480 € mesačne. (35) Z výpovedí rodičov maloletej na pojednávaní dňa 26.10.2022 vyplýva, že matka v súčasnosti býva v spoločnej domácnosti s maloletou a počas víkendov aj so svojím priateľom. O zmenu priezviska sa rozhodla preto, lebo chce byť kompletná rodina s jedným priezviskom. Dcéra už dávno hovorila, že by sa chcela volať ako jej priateľ, ale ona (matka) to neriešila. Odpoveď otca bola podľa matky taká, že si to musí premyslieť, a že až po svadbe. Iniciátorom sobáša matky s jej priateľom mala byť práve maloletá, ktorá chcela, aby žili spolu ako rodina. Otec uviedol, že okrem majetku vyplývajúceho z listinných dôkazov vlastní aj motorové vozidlo Fiat Ducato, iný hnuťelný majetok väčšej hodnoty nevlastní. Býva v spoločnej domácnosti s matkou, jeho priateľka tam chodí len na víkendy. K zmene priezviska povedal svoj názor, keď sa matka vydá, nemá s tým problém a bude súhlasiť so zmenou priezviska. Nevie, prečo sa pred narodením maloletej nedohodli s matkou na tom, aby mala maloletá jeho priezvisko. Vtedy mal na veci iný názor ako teraz. Matka k tomu uviedla, že otec o maloletú nejavil záujem. Otec by súhlasil so zmenou priezviska maloletej, pokiaľ by si priezvisko zmenila matka.

(36) Pri rozhodovaní súd aplikoval nasledujúce právne predpisy:

(37) Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

(38) Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo, ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

(39) Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(40) Podľa § 9 citovaného zákona na povolenie zmeny mena a lebo zmeny priezviska je príslušný okresný úrad podľa trvalého, prípadne posledného trvalého pobytu štátneho občana Slovenskej republiky na území Slovenskej republiky; ak štátny občan Slovenskej republiky takýto pobyt nemal, na povolenie zmeny mena alebo zmeny priezviska je príslušný Okresný úrad Bratislava. Ak ide o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého, príslušný je okresný úrad podľa trvalého pobytu zákonného zástupcu, ktorý žiadosť podáva.

(41) Podľa § 36 ZR Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

(42) Podľa § 24 ods. 3 ZR rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(43) Podľa § 26 ZR rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(44) Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(45) Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(46) Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(47) Podľa § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(48) Podľa § 78 ods. 3 ZR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

(49) Podľa čl. 5 ZR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(50) Súd po vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že rodičmi navrhnutá dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletej je v súlade so záujmami maloletej, preto ju súd schválil. Obaja rodičia sa napokon po vzájomnej diskusii zhodli na tom, že výživné určené pôvodne na základe rozhodnutí citovaných vo výroku I. tohto rozsudku je potrebné zvýšiť na sumu 200 € mesačne. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že vzhľadom k vyššiemu veku maloletej došlo k zhoršeniu jej pomerov oproti ostatnej úprave vyživovacej povinnosti k nej. V tom čase navštevovala predškolské zariadenie, v súčasnosti navštevuje základnú školu, pričom má osobitné nároky v súvislosti so svojím zdravotným stavom (navštevuje psychológa, má prideleného asistenta). Zvýšené výdavky súvisia nielen s cestovaním do školy a s nákupom školských potrieb, ale aj so stravovaním, ošatením maloletej a celkovým zaopatrením. Jej potreby sú vo veku viac ako dvanásť rokov nepochybne väčšie ako vo veku piatich rokov, ktorý mala v čase ostatného rozhodnutia o výživnom. Zároveň súd zistil, že u matky nedošlo k podstatnej zmene pomerov. Vzhľadom k tomu, že je dlhodobo práceneschopná, s prihliadnutím na jej predchádzajúce príjmy a súčasné príjmy len z prídavkov na dieťa (výživné nie je príjmom matky) možno uzavrieť, že jej celková majetková situácia sa oproti ostatnej úprave vyživovacej povinnosti nezmenila. Naopak, u otca došlo k zlepšeniu príjmovej stránky, pričom na výdavkovej stránke žiadnu podstatnú zmenu neuviedol. Jeho príjem sa zvýšil z pôvodného 415 € mesačne na súčasný priemerný príjem približne 568 € mesačne, teda zhruba o jednu štvrtinu. S prihliadnutím na túto skutočnosť súd považuje zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti zo sumy 150 € na sumu 200 € za primerané. Dohoda rodičov nezasahuje ani do dátumu splatnosti vyživovacej povinnosti, ani do platobného miesta pre platenie výživného. Výživné v novej výške je otec povinný platiť maloletej k rukám jej matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zročné zvýšené výživné, ktoré rodičia svojou dohodou ustálili na 75 € bolo dohodnuté s prihliadnutím na platby otca nad rámec súdom určenej vyživovacej povinnosti v čase od 31.08.2022 do vyhlásenia rozhodnutia vo veci. Splatnosť dohodnutá na 3 dni od právoplatnosti rozhodnutia je v súlade s ustanoveniami CSP o plnení prisúdenej sumy, preto súd nemal dôvod dohodu v tejto časti neschváliť. Aj určenie účinnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti od podania návrhu na začatie konania je v súlade so záujmami maloletej.

(51) Z uvedených dôvodov súd rodičovskú dohodu v celom rozsahu schválil.

(52) V druhej časti predmetu konania, kde súd rozhodoval podľa § 35 ZR o rodičovskej nezhode, súd posúdil matkou podaný návrh na udelenie súhlasu za otca maloletej so zmenou jej priezviska za dôvodný.

(53) Súd vychádzal v prvom a najdôležitejšom rade z vyjadrenia samotnej maloletej, ktoré urobila pred pracovníkom kolízneho opatrovníka. Maloletá sa celkom jednoznačne vyjadrila, že je jej vôľou, aby sa jej priezvisko zmenilo z pôvodného priezviska po matke na nové priezvisko po matkinom priateľovi. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že matkinho priateľa identifikuje ako svojho otca. Hoci svojho biologického otca pozná a stretáva sa s ním, od malička ju vychováva priateľ jej matky, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti. Má k nemu bezprostredný a blízky vzťah, bližší ako k svojmu otcovi, s ktorým sa stretáva len príležitostne. Maloletá má vek viac ako 12 rokov, kedy podľa názoru súdu je už objektívne schopná posúdiť, čo znamená zmena priezviska. Preto súd považoval za dôležité na jej názor pri rozhodnutí prihliadnuť (aj s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného

mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov, podľa ktorého ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne).

(54) V druhom rade súd vychádzal aj z toho, že otec maloletej a priori nevyhlásil zmenu priezviska maloletej, len ju podmienil tým, aby sa jej matka najskôr vydala alebo aby si najskôr sama zmenila priezvisko. Na tomto mieste je potrebné poukázať na to, že maloletá nenesie priezvisko po svojom biologickom otcovi. V čase pred jej narodením otcovi nezáležalo na tom, aby mala maloletá priezvisko po ňom. Motivácia otca pri súčasnom nesúhlase so zmenou priezviska tak nie je vedená snahou po ochrane svojho vlastného priezviska, ktoré by maloletá mohla niesť, ani snahou zabrániť istej forme formálneho odtrhnutia sa maloletej od biologického otca (ak by prišla o priezvisko po ňom). Je daná vlastnou definíciou inštitútu rodiny, ktorú podľa neho tvoria len zosobášený pár a deti. Takáto rodina by podľa neho mala zdieľať spoločné priezvisko. Vlastnému pohľadu otca na túto otázku nie je možné nič vyčítať. Ide o otázku osobného prežívania a je legitímne, že každý ju môže vnímať inak, podľa svojej výchovy, kultúry, náboženského presvedčenia a podobne. Súd sa však musí od takéhoto vnímania odosobniť. Akúkoľvek otázku týkajúcu sa maloletého dieťa musí súd posudzovať výlučne podľa toho, aký je najlepší záujem dieťaťa (čl. 5 ZR). Ten nemusí za každých okolností zodpovedať záujmu rodičov dieťaťa. Keďže otec maloletej nevyjadril kategorický nesúhlas so zmenou priezviska (len definoval vlastné podmienky, za ktorých súhlasí), súd má za to, že prekážka zmene priezviska maloletej v konečnom dôsledku nie je. Potrebné je len posúdiť, či je v súlade so záujmom maloletej požiadavka otca, aby bolo priezvisko maloletej zmenené až po uzavretí manželstva jej matkou.

(55) Maloletá v súčasnosti vyrastá v rodinnom prostredí. Hoci toto prostredie nezodpovedá definícii rodiny, ako ju vníma jej biologický otec, súd situáciu, kedy maloletá od svojho najútlejšieho veku vyrastá súc vychovávaná matkou a jej partnerom, považuje za výchovu v rodinnom prostredí. Maloletá iný „otcovský“ vzor ako vzor v partnerovi svojej matky počas svojho vývoja nezískala. Jej vzťah s otcom nie je hlboký, stretávajú sa nepravidelne, podľa vyjadrenia matky viac-menej na naliehanie maloletej. V spoločnej domácnosti nežijú. Za rodinu podľa názoru súdu nie je možné považovať len spoločenstvo manželov a detí. Zákon o rodine síce v čl. 2 hovorí, že rodina založená manželstvom je základnou bunkou spoločnosti, ale v rovnakom ustanovení zároveň hovorí aj, že spoločnosť všetky formy rodiny všestranne chráni. Aj zákonodarca teda počíta s tým, že rodina môže mať rôznu formu. Maloletá podľa vykonaného dokazovania za svoju rodinu považuje matku a jej partnera. Je teda pochopiteľné, že svoju identifikáciu s touto rodinou chce prejavovať aj zmenou svojho priezviska. Skutočnosť, že sa tak rozhodla, môže súvisieť s jej vekom - vyrástla do veku, kedy je už do väčšej miery schopná sama posúdiť aj zložitejšie otázky, ale aj vplyvom svojho okolia na ňu. Každopádne, svoju vôľu prejavila súc informovaná úplne jednoznačne. Skutočnosť, že jej matka a jej partner doposiaľ neuzatvorili manželstvo, je len druhoradá. Zvlášť ak sa rozhodli manželstvo uzavrieť a o jeho uzavretie aj podľa matky požiadali (má byť uzavreté 01.04.2023). Ani po uzavretí manželstva matkou maloletej by však automaticky nedošlo k zmene priezviska maloletej a opäť by bol potrebný súhlas oboch rodičov. Vzhľadom k už uvedeným špecifickým okolnostiam týkajúcim sa rodinného prostredia maloletej a jej vzťahu k partnerovi matky niet v čase rozhodovania súdu žiadneho rozumného dôvodu, aby k zmene priezviska maloletej muselo dôjsť až po uzavretí manželstva jej matkou.

(56) Zhrnúc uvedené východiská súd uvádza, že dôvodom na povolenie podania návrhu na zmenu priezviska maloletej (a na prelomenie nesúhlasu otca) nie je a priori skutočnosť, že jej matka sa rozhodla uzavrieť manželstvo so svojím partnerom, ktorého priezvisko v ženskom tvare by mala maloletá po zmene priezviska niesť, ale je ním skutočnosť, že maloletá od útleho veku vyrastá v rodinnom prostredí s partnerom svojej matky, ktorého v podstate identifikuje ako svojho otca (hoci o biologickom otcovi vie a neodmieta ho) a sama prejavila vôľu niesť priezvisko partnera svojej matky. Preto súd napriek nesúhlasu otca má za to, že bude v najlepšom záujme maloletej za otca súhlas s podaním návrhu matke udeliť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

Rodičia však nie sú oprávnení podať odvolanie voči výroku, ktorým bola schválená ich dohoda.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.